

» Twitteret

» Bergen, hva skjer? Årets første snøfall, men likevel problemfritt på veiene til Flesland og ingen problemer på flyplassen.

Krister Hoaas @KrHoaas

» Greit å ha bybanen når det er kaos på veiene

Torstein Gya @torsteingya

» Bergensmilliarderer og flere politiske partier vil hindre bybanen til Åsane. I dag er det 8 km med stillestående kø i morgenerushet, fordi Fløyfjell ble stengt. Så ble ny tunell stengt på samme strekning. Fortsatt kaos. I hvilken by lever motstanderne?

Geir Holen @GeirH

MENINGER

SEND OSS DITT INNLEGG PÅ DEBATT@FANAPOSTEN.NO

leder

Prinsippryttere på glattisen

MANDAG VAR EN dag på Nesttun som mange helst skulle vært foruten. Etter en lang og tørr periode, kom kulden og regnet. Resultatet på Nesttun var såpeglatte fortau, og svært mange skled og falt på glatten. Vi har ikke fått melding om personer som har blitt alvorlig skadet, men det handler i så fall bare om hell i uhell.

PÅ NESTTUN HAR man fryktet at dette skulle skje. Bergen kommune opphevet nylig vedlikeholdsavtalen, den såkalte Nesttun-avtalen, med Nesttun Sentrum. I 20 år har Nesttun Sentrum hatt avtale med Bergen kommune om drift, bruk og forvaltning av gågaten i Østre Nesttunveg. For 2021 var kostnaden for Bergen kommune 172.000 kroner. Bymiljøetaten begrunnet hvorfor de ikke fornyet avtalen med at den «har en verdi som overstiger terskelverdien i regelverket om offentlige anskaffelser, uten at kjøpet av tjenesten har vært konkurranseutsatt». Samtidig sier Bymiljøetaten at oppgaven med drift av Østre Nesttunvegen skal innlemmes i eksisterende driftskontrakter for bydelen.

GRUNNEIERNE EIER ET gatevarmeanlegg som ble bygget da gågaten ble etablert, og dette anlegget har stort sett holdt gågaten og fortauene isfrie og farbare. Siden gatevarmeanlegget er privat eid, ble dette ikke overdratt til kommunen. Vintervedlikehold av gågaten ble spesielt tatt opp med Bergen kommune av Nesttun Sentrum i forbindelse med avvikling av vedlikeholdsavtalen, og Bymiljøetaten forsikret at brøyting og strøing av gågaten skulle erstatte gatevarmen.

MANDAGENS MANGE FALL på isen i gågaten, ble forklart fra kommunens brøyte- og salteansvarlige med at man «trodde gatevarmen skulle stå på ut året». Naturlig nok har misforståelsen, eller tabben om man vil, også blitt beklaget. I dagene som har fulgt har fortauene blitt saltet og strødd.

GRUNNEIERNE PÅ NESTTUN har tilbudt kommunen en avtale om drift av gatevarmeanlegget. Kostnaden for å holde dette i gang ett år er 650.000 kroner. Siste kontakt mellom grunneiere og Bergen kommune var 22. november. «Vi har dyttet på for å få til en avtale for å unngå at vi skulle havne i den situasjonen vi gjorde på mandag.» Det sier konsernsjef Rune Birkeland i Zurhaar Eiendom AS til Fanaposten. Men kommunens respons har latt vente på seg. Det er kanskje ikke så rart.

DEN STØRSTE TABBEN kommunen har begått i denne saken er at de sa opp en avtale som i fjor kostet dem 172.000 kroner fordi den «ikke var konkurranseutsatt». Hvis kommunen går inn for en leie av gatevarmeanlegget, må de trolig ut med fem ganger så mye av skattebetalernes penger som de tidligere betalte for gatevarmen, kosting, bosstømming, brøyting og annet forefallende arbeid i gågaten.

OM VI SNAKKER samfunnsøkonomi, er det også verdt å tenke på at den økonomiske totalkostnaden for ett enkelt hoftebrudd i Norge så langt tilbake som i 2008 ble beregnet til nærmere en million kroner. Dette tallet kom fram i rapporten «Kostnader ved hoftebrudd hos eldre» som ble lagd av universitetslektor Liv Faksvåg Hektoen ved OsloMet for Helsedirektoratet. Dette skriver forskning.no I tillegg kommer selvfølgelig helsekostnader i form av smerter, funksjonssvikt, redsel og redusert livskvalitet. Både disse kostnadene og kostnader for familie og venner er vanskelig å tallfeste.

DET ER ÅPENBART at det å avvike en helt fornuftig driftsavtale med Nesttun Sentrum, ikke nødvendigvis er besparende. Her har det ikke handlet om penger, men om prinsipp. Og det å ri prinsipper kan fort bli kostbart.

Plan- og bygningsetaten aksepterer en storstilt nedbygging av Kalgane

KALGANEHAUGEN: Til venstre ser man hvordan utbyggingen var skissert tidligere - ved oppstart av reguleringsplanen. Til høyre er skisse fra juli 2022, der Arkitektgruppen Cubus har tatt ut ett av husene - innenfor den blå sirkelen, der eksisterende natur skal tas vare på - men samtidig lagt inn et nytt, større hus like nord for den blå sirkelen (markert med gult). I sum er de betydelig mindre natur igjen i skissen til høyre. Nord for den svarte linjen ligger område A, som har klart størst verdi for naturmangfoldet. Det som er markert med rødt, er etter hva vi forstår nå planlagt som park (altså ikke som naturområde). Foto: Arkitektgruppen Cubus

Planene for nedbygging av Kalgane - den grønne åsen på nordsiden av Lagunen - var i august et tema på et møte i Plan- og bygningsetaten. I dette møtet, som var et såkalt planforum, konkluderte etatens byråkrater blant annet med at «utbygging av Søråskrysset og Kalgane innebærer dessverre at område A i nord bygges ned».

Område A er den nordligste delen av Kalgane, og det er denne delen av Kalgane som har de største og rikeste naturverdiene, med edelløvsskog dominert av hassel. Dette har blitt godt dokumentert av konsulentelskapet NNI, som for utbygger har kartlagt naturverdiene i området.

Om planforum heter det: «I planforum PBE [Plan- og bygningsetaten] sitter ledelsen på byplan, byggesak og etatsdirektør. Dette sikrer en god forankring av etatens beslutning i sakene.» Det står også at «formålet med planforum er å gi en helhetlig, samordnet og tydelig tilbakemelding i en sak.» Vi vet imidlertid ikke hvilken politisk ryggdekning byråkraterne i etaten har hatt for å komme med denne type «lovnader» til utbygger, slik de her har gjort - det vil si om etatens ledelse har diskutert saken med daværende byråd Bakke før de kom med sin tommel opp til utbygger.

Nedbygging av innbyggernes grønne lunger og naturens viktigste områder i Bergen er uansett selvsagt (og heldigvis!) et spørsmål som skal og må avgjøres demokratisk av våre valgte politikere - gjennom behandling av arealplaner. Det er ikke slik at denne type viktige avgjørelser er opp til byråkraterne i Plan- og bygningsetaten å avgjøre. Selv om de gir tommer opp underveis i en planprosess, er det til syvende og sist våre folkevalgte som skal foreta de endelige prioriteringene mellom utbygging på den ene siden og bevaring av naturverdier og grøntområder for befolkningen på den andre siden.

I et leserinnlegg i Fanaposten i juni foreslo vi at en stor del av Kalgane burde bevares - av hensyn både til naturen og folks bomiljø. Vi står fast ved denne løsningen hvis det er slik at politikerflertallet fortsatt ønsker en nedbygging av Kalgane - og vi håper at også politikerflertallet ser viktig-

heten av å bevare en betydelig større del av Kalgane enn det som utbygger legger opp til gjennom sine planer.

Vi lever i en tid der FN's generalsekretær påpeker det åpenbare - nemlig at vi med vår livsførsel «fører en krig mot naturen». Bergen kommune har i det siste brukt mye ressurser på å utarbeide en ambisiøs naturstrategi, som skal gi «en retning for hvordan vi kan styrke naturens plass i byen og kommunen». Men det er selvsagt i den praktiske politikken at naturens må bevares og hensyntas. I denne saken er det også menneskers bomiljø det handler om - der det i dag er godt dokumentert at å ha lommer av natur i nærheten av der vi bor, har en svært positiv effekt på oss mennesker. Til sammen er disse to hensynene uendelig mye viktigere enn Lagunen Eiendom AS sin bunnlinje.

Kalgane ligger i dag som en grønn øy blant veier, bybane og Lagunen kjøpesenter. Ikke minst av hensyn til det fremtidige bomiljøet vil det være avgjørende at en stor del av Kalgane bevares slik den er i dag - med vill og rik natur, som det nå er godt dokumentert at faktisk finnes på Kalgane. Da holder det ikke å bevare 2,2 dekar med vill natur - hvorav omtrent halvparten er innenfor det viktige område A - slik arkitektgruppen Cubus legger opp til i sine siste skisser (se figur).

Av Gunvar Mikkelsen,
koordinator, Forum for natur og friluftsliv
Hordaland -
Harald Simonsen,
leder av naturmangfoldgruppen,
Naturvernforbundet Hordaland -
Lars Ågren, leder,
BirdLife Norge avd. Hordaland